

1302 års KRÖNING
under
Söderköpings Gästabud 2012

Kröningen 2011

Plats: S:t Laurentii kyrka
Tid: 8 september 2012 kl 15.00
9 september 2012 kl 13.00

Egentligt datum: 2 december 1302

Egentlig plats: S:t Lars kyrka i Söderköping användes troligen på grund av att Uppsalas och Linköpings kyrkor var under reparation och Östergötland var av stor vikt för kungen och hans släktingar.

VÄLKOMMEN

Söderköping - S:t Anna församling
www.svenskakyrkan.se/soderkoping/

Nomemus
www.nomemus.se/

Teater Sythercopie
www.teatersythercopie.se/

**Vid utgången ur kyrkan har du möjlighet att skänka en
pengagåva till Teater Sythercopie**

Teater Sythercopie samarbetar i denna produktion med Studieförbundet Vuxenskolan

KRÖNIKESPELEN 1981 och 1983

Kröningsceremonin, som var en del av Teater Sythercopies första produktion 1981, togs fram av professor Per Beskow i Lund inför framförandet av kröningen av kung Magnus (Birgerson) Ladulås hustru drottning Helvig. Tillsammans med ritualen bifogade Beskow en text att användas vid välsignelsen när drottning Helvig kom in i kyrkan. Kröningsceremonin utvecklades och förändrades sedan i studiecirkel under ledningen av regissören Gunilla Lewenhagen.

Kostymer för de medverkande syddes upp av ett antal sömmerskor under ledning av Gurli Pintye. Man använde sig av idéskisser av konstnären Lars Perlinger. Han var även den som skapade en del rekvisita såsom kungakrona, drottningkrona, bälten mm.

För urval av körsånger och musik svarade organisten vid S:t Laurentii kyrka musikdirektör Rune Holmqvist.

Teaterpjäsen fortsatte, efter kröningen, på Rådhusstorget där man även speglade förhållanden i det dåtida Sverige och Söderköping.

Inför framförandet 1983 gjordes smärre förändringar i kröningsceremonin, bland annat utökades antalet roller, och till stor del nya skådespelare deltog. Konstnärlig ledare var Ola Lönnqvist och Rune Holmqvist var dirigent. Förutom kyrkokören medverkade blåsare från Söderköpings Musiksällskap.

Spelplatsen för övriga scener utökades med "Utefter Storån", "På Fisketorget" och huvudscenen var förlagd till Forsemanska gården. Även här hade vidtagits förändringar och utökningar i manuset bland annat tillfördes ett par sånger.

1302 års KRÖNING under Söderköpings Gästabud 2011 och 2012

Som grund har använts samma texter som tidigare har tillämpats, men anpassade till att det är två personer som skall krönas, kung Birger Magnusson och drottning Märta. Ceremonin i sig själv är jämfört med 1981/83 kraftigt förändrad och utökad och sångerna helt andra

Föreställningen 2012 är en modifiering av den som framfördes under Gästabudet 2011.

Manus, regi, rekvisita

Program:

Kostym, förändringar och nysömnad:

Musik- och sångurval:

Sångare:

Musiker:

Dirigent:

Rekvisita och kostymförråd:

Produktionsgrupp:

Ola Lönnqvist

Ola Lönnqvist (text), Ann Flyckt (foto 2011)

Ann Flyckt, Carola Fogelgren, Britt-Louise Wilson

Dessutom privata kostymer

Charlotte Svensson, Lars Jonsson

S:t Laurentii kyrkokör

Lars Jonsson (Nomemus)

Charlotte Svensson

Teater Sythercopie

Ola Lönnqvist, Britt-Inger Sannerud, Ann Flyckt

Carl-Gustaf Pettersson, Eva Ramstedt, Charlotte Svensson

DELTAGARE och SKÅDESPELARE 2012

Kyrkans följe	Titel	Tjänstgöring	Skådespelare
Nils Alleson	ärkebiskop	1292-1305	Thomas Kihlberg
Lars Albrektsson	biskop i Linköping	1292-1307	Tomas Sannerud
Vimund	domprost i Linköping	1294-1312	Tommy Rödin
Ragvaldus Anund	kyrkoherde i S:t Lars		Thomas Lind
Ingeldus	gardian, klosterföreståndare		Stig Graméus
Johannes Sacerdos	föreståndare för hospitalet		Mattias Ravander
Skolmästare	rektor, lärare		Teodor Bergström
Korgosse			Carl Andersson

Kungaföljet	Titel	Levnadsår	Skådespelare
1 Birger Magnusson	kung	1280-1321	Stefan Urdell
2 Märta av Danmark	drottning	1278-1341	Sofia Jacobsson
3 Helvig av Holstein	fd svensk drottning	1255-1324	Eva Hallermalm-Hammarström
4 Agnes av Brandenburg	fd dansk drottning	1258-1304	Margareta Jovanovic
5 Torgils Knutsson	riddare, riksråd	1250-1306	Hans-Dieter Paar
6 Erik Magnusson	hertig	1284-1318	Lars Fredman
7 Valdemar Magnusson	hertig	1285-1318	Peter Drexel
8 Ingeborg Magnusdotter	dansk drottning	1277-1319	Gunvor Svensson
9 Margareta Torgilsdotter			Ragnhild Forsström
10 Kristina Torgilsdotter			Daniella Karlsson
11 Birger Persson av Finsta	lagman i Uppland	1270-1327	Jan Carlsson
12 Ingeborg Bengtsdotter	prinsessa	ca 1270-1314	Britt-Louise Wilson
13 Rikissa Magnusdotter	novis	1285-1348	Carola Fogelgren
14 Svantepolk Knutsson	lagman i Östergötland	ca 1230-1310	Erik Hammarström
15 Eufemia av Arnstein	norsk drottning	1270-1312	Britt-Inger Sannerud
16 Margareta Valdemars-dotter	nunna i Skänninge		Ewa Zander
17 Katarina Svantepolks-dotter	abbadissa i Vreta Kloster	ca 1289-1322	Eva Ramstedt
18 Hedvig von Ravensberg	Torgil Knutssons maka	ca 1245-1347	Jill Rogheden
19 Ingeborg Svantepolks-dotter		ca 1250-ca 1342	Anne Sjösten

Hovdam
Hovdam
Väpnare
Väpnare
Ceremonimästare

Christina Sandell
Johanna Paar Martiin
Tobias Hanell
Joakim Hanell
Ola Lönnqvist

Invånare i Söderköping:

Carl Gustav Pettersson, Alice Martiin,
Ida Boqvist, Emma Flyckt, Katarina
Lönnqvist, Linn Turesson, Samuel
Fogelgren

Sång och musik

- 1 Motett, Benedicamus Domino (Frankrike, sent 1200-tal)
- 2 Domonator Domine (Notre Dame, ca 1225)
- 3 Ave Maria
- 4 Ave Maria, improvisation, Lars Jonsson, orgelportativ
- 5 Veni Creator Spiritus (800-talet)
- 6 Motett, Benedicamus Domino (Frankrike, sent 1200-tal)

VEM är VEM?

Kung Birger Magnusson (1) var son till kung Magnus Ladulås och hans hustru drottning Helvig (3). Han torde ha varit med vid drottningkröningen i Söderköping 1281, dock då bara ett år gammal. Birger avsattes 1318 och avled 1321. Han är begravd i Danmark.

Hertigarna Erik (6) och Valdemar (7) Magnusson är kung Birgers bröder, dvs söner till Magnus Ladulås. Det är dessa tre bröder som senare figurerar i de välkända händelserna kallade Håtunaleken och Nyköpings Gästabud. Erik trolovades 1302 med den ettåriga Ingeborg Håkansdotter av Norge, med vilken han gifte sig 1312, då hon var 11 år.

Torgils Knutsson (5) till Aranäs är den som ledde regeringen i Sverige efter Magnus Ladulås död 1290 och fram till att sonen Birger (1) blev regerande kung 1298. Torgils dotter Kristina (10) gifte sig, i samband med kröningsfestligheterna 1302, med hertig Valdemar (7). De skildes dock redan 1305. Margareta (9) är Kristinas syster gift med riksrådet Knut Folkesson. Torkils blev bara några år senare anklagad för att ha varit orsak till tvister mellan bröderna och som en följd avrättades han 1306. Torgils var släkt med Birger jarl.

Helvig (3) är Magnus Ladulås änka och fd svensk drottning, krönt i Söderköping 1281. Märta (2) är kung Birgers maka, dotter till framlidne kung Erik Klipping av Danmark och hans hustru drottning Agnes av Brandenburg (4). Agnes som förestod förmyndarregeringen i Danmark till 1292 är sedan 1293 gift med Gerhard II av Holstein och på så sätt släkt med drottning Helvig (3). Ingeborg Magnusdotter (8) är dotter till Magnus Ladulås och gift med den danske kungen Erik Menved.

Birger Persson (11) är lagman i Uppland och blev 1302/03 far till den heliga Birgitta. Hans hustru Ingeborg Bengtsdotter (12) är nära släkt med de kungliga, dotter till hertig Bengt, Birger jarls brorson, varför hon kan betraktas som "prinsessa".

Rikissa Magnusdotter (13) är dotter till Magnus Ladulås och blev långt senare abbedissa vid S:ta Klara kloster i Stockholm.

Svantepolk Knutsson (14) var änkling efter Benedikta Sunesdotter, syster till fd drottning Katarina Sunesdotter (staty vid Hagatorget i Söderköping), vars make var Erik "Den läspe och halte" Eriksson. Svantepolk är lagman i Östergötland och sonson, via en frillolinje, till den danske kungen Valdemar Sejr.

Margareta (16) är dotter till förre kungen Valdemar, Magnus Ladulås bror, och nunna i Skänninge.

Katarina (17) är dotter till Svantepolk Knutsson och abbedissa i Vreta kloster. Eufemia av Arnstein (15) är mor till Ingeborg Håkansdotter, Hedvig von Ravensberg (18) är maka till Torgils Knutsson (5) och Ingeborg Svantepolksdotter (19) är syster till Katarina Svantepolksdotter (17).

